

**Előterjesztés a „Tiszta udvar, rendes ház” pályázati lehetőség létrehozásáról
(KIB, PGÜB, UB, KGY)**

Tisztelt Közgyűlés!

Környezetünk ápolása közös felelősség és közös érdek – mindazoké, akik Egerben élnek, s mindazoké, akik ellátogatnak városunkba. Azok, akik nap mint nap aktívan hozzájárulnak közttereink, parkjaink, játszótereink és utcáink rendezettségéhez, méltán érdemlik ki a közösség elismerését. A város arculatát nem csupán a közterek állapota, hanem a lakók által birtokolt vagy használt ingatlanok gondozottsága és közvetlen környezetük is nagymértékben meghatározza. Mindez hatással van nemcsak a városlakók jóllétére, hanem Eger idegenforgalmi vonzerejére is

A „**Tiszta udvar, rendes ház**” mozgalom Magyarország egyik legrégebbi, mégis ma is élő példája annak, hogyan válhat a hétköznapi gondoskodás közösségformáló erővé. A XX. század második felében útjára indított kezdeményezés célja az volt, hogy pozitív mintát nyújtson a lakosság számára a porták rendezettsége és az udvarok tisztasága terén. Azóta is sok településen töretlen lendülettel működik, és nem csupán esztétikai szempontból gazdagítja a környezetet, hanem erősíti a közös felelősségvállalás és a helyi összetartozás értékeit is.

Eger Megyei Jogú Város számára a program bevezetése számos előnnyel járhat:

- **A történelmi belváros és a peremkerületek arculata sok esetben eltérő képet mutat az együttélés kulturáltságáról és színvonaláról.**
A kezdeményezés egyik kulcs célja e különbségek mérséklése, a városi szövet harmonikusabbá tétele.
- **A rendezett, gondosan ápolt környezet nemcsak a helyiek komfortérzetét növeli, hanem meghatározó szerepet játszik a város turisztikai vonzerejében is.** Egy barátságos, hívogató városkép pozitív élményként rögzül a látogatók emlékezetében.
- **A közös értékteremtés és a felelős közösségi gondolkodás előmozdítása hozzájárul a társadalmi kohézió erősítéséhez.** A szomszédsági kapcsolatok elmélyítése, az együttműködés kultúrájának fejlesztése hosszú távon fenntarthatóbb és élhetőbb városi létformát eredményez.

A pályázat bevezetése lehetőséget teremt arra is, hogy a hagyományos értékelési szempontokat a XXI. század elvárásainak megfelelően bővítsük, különös tekintettel a környezettudatos és fenntartható megoldásokra.

- **Fenntartható kertészkedés** – A komposztáló használata, az esővíz gyűjtése, valamint a vegyszermentes növényápolás nemcsak a környezet védelmét szolgálják, hanem inspiráló példaként is szolgálnak a városlakók számára.
- **Újrahasznosított anyagok kreatív alkalmazása** – Egyediség és tudatosság kéz a kézben járhat: újrahasznosított dekorációk, kerti bútorok vagy közterületi műalkotások révén az otthonok és közterek karaktert és történetet kapnak.
- **Tudatos zöldfelület-tervezés** – Méhbarát növények, biodiverzitást ösztönző előkertek és zöld közterületek kialakítása segít megőrizni természetes értékeinket, miközben esztétikai élményt is nyújtanak a lakók és a látogatók számára egyaránt.

Ennek jegyében a program kiegészülhet olyan közösségi eseményekkel és kategóriákkal, amelyek tovább erősítik a részvétel élményét:

- **Szomszédsági takarítási és szépítő napok**, amelyek egyszerre szolgálják a környezet tisztaságát és a közösségi kapcsolatok építését.
- **Közös kertépítési projektek** lakóközösségekben, amelyek teret adnak a kreativitásnak és a közös munkának.
- **Iskolák és óvodák bevonása** a környezetalakításba – a gyerekek már fiatalon megtapasztalhatják a felelős gondoskodás és az együttműködés örömeit.
- **Külön kategória kialakítása lakótelepi környezetek számára**, ahol a közösen használt terek, zöldfelületek gondozása is értékelhetővé válik.

A program tehát nem csupán a múlt értékeinek őrzését szolgálja, hanem a jelen felelősségeire és a jövő lehetőségeire is reflektál. Egyidejűleg ápolja a hagyományokat – hiszen a „*Tiszta udvar, rendes ház*” mozgalom mélyen gyökerezik a hazai közösségi kultúrában –, ugyanakkor példamutatásra is ösztönöz, hiszen kiemeli és elismeri azokat, akik cselekvő módon tesznek környezetük rendezettségéért. Mindezzel együtt a program fontos szerepet tölt be a környezeti nevelés terén is, különösen, ha a fiatalabb generációk is bekapcsolódnak. A helyi identitás, a lokálpatriotizmus erősítése pedig hozzájárul ahhoz, hogy a városlakók ne csak lakóhelyüknek, hanem valódi otthonuknak érezzék Egert – egy olyan közösségi térnek, amelynek szépítésében és gondozásában maguk is aktív szerepet vállalnak.

A „**Tiszta udvar, rendes ház**” program elindítása érdekében javaslom, hogy Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata kezdeményezze a 6/2025. (III. 27.) önkormányzati rendelet – amely a helyi kitüntetések, díjak és elismerő címek alapításáról és adományozásáról szól – módosítását. A rendelet kiegészítése révén lehetőség nyílna a „Tiszta udvar, rendes ház” elismerő cím hivatalos megalapítására, mely méltó módon ismerné el a városképet formáló, példaértékű lakossági környezetszépítő tevékenységeket.

Ezzel párhuzamosan indítványozom, hogy a következő közgyűlésre kerüljön kidolgozásra és beterjesztésre a program működését szabályozó pályázati feltételrendszer, amely részletesen meghatározza a díj odaítélésének szempontrendszerét, a nevezés és elbírálás menetét, valamint a részvétel feltételeit.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy támogassa a javaslatot.

Eger, 2025. április 10.

Domán Dániel s.k.

képviselő

1. Határozati javaslat:

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése jóváhagyja a „Tiszta udvar, rendes ház” programot, továbbá felkéri a Jegyzőt a programhoz kapcsolódó pályázati feltételrendszer és bírálati eljárásrend elkészíttetésére.

Felelős: Dr. Barta Viktor jegyző

Határidő: 2025. május 19.

2. Határozati javaslat:

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése felkéri a Jegyzőt, hogy kezdeményezze a 6/2025. (III. 27.) önkormányzati rendelet – a helyi kitüntetések, díjak és elismerő címek alapításáról és adományozásáról – módosítását oly módon, hogy abba kerüljön beillesztésre a „Tiszta udvar, rendes ház” elismerő cím alapítása és adományozásának szabályozása.

Felelős: Dr. Barta Viktor jegyző

Határidő: 2025. május 19.